

در نشست خبری هفدهمین جشنواره سینما حقیقت مطرح شد

مطالبه‌گری، حق خواهی و مبارزه با فساد در آینه سینما حقیقت

فرهنگی

مطالبه‌گری به انضمام نگاه متعادل در نقد اجتماعی، نگاه باز در ارتباط با فیلمسازان و تنوع و تکثر در آثار، مؤلفه‌های تکرار شونده در صحبت‌های روز گذشته محمد حمیدی مقدم بود. دبیر هفدهمین جشنواره سینما حقیقت در فاصله یک هفته مانده به آغاز این رویداد، در گفت‌وگو با اهالی رسانه بارها بر این شاخصه‌ها چه به عنوان دبیر جشنواره و چه به عنوان مدیرعامل مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی تأکید کرد. او نوید داد که سینمای مستند وارد دوره تحول شده است و وعده داد که در جشنواره پیش رو «مستندهای خوبی می‌بینید که به یادتان می‌ماند و گاهی تعجب می‌کنید چطور نمایش داده شدند». حمیدی مقدم با تأکید از فیلم‌های حاضر در جشنواره امسال دفاع کرد و گفت آدامگی دارد بعد از دیده شدن آثار درباره آنها با منتقدان و اهالی رسانه گفت‌وگو کند. بازتاب حوادث سال گذشته در آثار جشنواره امسال و اینکه آثاری با سبویه‌های اجتماعی تا چه میزان بازتاب حقیقت امروز جامعه ایران بوده‌اند از محورهای اصلی سؤالات مطرح شده در این نشست بود.

حضور ۶۰ فیلمساز زن در جشنواره

ارائه اطلاعاتی درباره جشنواره هفدهم، بخش ابتدایی صحبت‌های حمیدی مقدم بود. او از تقاضای حضور ۶۰ فیلم در جشنواره و رشد درخواست حضور در جشنواره گفت. به گفته او امسال فیلم‌های متفاوتی بیشتر از پیش در جشنواره حضور دارند. بر اساس آمار از طی ۴ سال اخیر داشته‌اند. بر اساس اطلاعات اعلام شده در این نشست، از میان این آمار ۶۰ فیلم به بانوان فیلمساز و ۲۸۰ فیلم به شهرستان‌ها اختصاص دارد و

در این دو بخش هم جشنواره سیر صعودی داشته است. حمیدی مقدم تنوع و تکثر استانی و تنوع موضوعی را از شاخصه‌های چنین آثار این دوره از جشنواره عنوان کرد.

او در بخش دیگری از صحبت‌های خود دیگر تفاوت شاخص امسال جشنواره را حذف هیأت انتخاب عنوان کرد: «از سال گذشته گده‌های مشاوران کنار دبیر نظرات خودشان را می‌گفتند. حدود ۲۵ مشاور داشتیم که ویژه غزه در جشنواره امسال خبر داد. به

میزان تماشای یک سریال تا چه اندازه می‌تواند ضعف‌های آن را تحت الشعاع قرار دهد؟

تشنگی مخاطب، سراب بازگشت به «زخم کاری»

فرهنگی

«اپیزود پایانی این فصل با ششصد و پنجاه و دو هزار نمایش ثبت شده در روز جمعه رکورد تماشای آخرین قسمت یک سریال در روز اول نمایش‌اش در پلتفرم فیلمبو را شکست. توجه کنید این فقط آمار روز اول پخش سریال است و نشان‌دهنده میزان تشنگی مخاطبان برای تماشای قسمت جدید. وگرنه میزان تماشای قسمت اول از فصل دوم سریال تاکنون از عدد یک میلیون و سیصد هزار نمایش گذشته و هنوز هم تماشایش ادامه دارد.» این ادعا را محمدحسین مهدویان، کارگردان «زخم کاری» در آخرین پست اینستاگرامش مطرح کرد که با انتقادات فراوانی از سوی مخاطبانش مواجه شد. او در نوشته‌اش، میزان تماشای سریال را معادل با رضایت مخاطب گرفته و از این زاویه، انتقادها به آثار عملاً نوعی بهانه‌جویی خوانده و آنها را بی‌وجه دانسته بود. در حالی که

میزان تماشای می‌توانست محصول کنجکاوی مخاطب نسبت به ادامه فصل موفق اول سریال، یا به‌مانده اعتماد به اعتبار کارگردانی باشد که روزی آثار قابل توجهی می‌ساخت. اما اشکالات متعدد فیلمنامه و کارگردانی در فصل دوم سریال زخم کاری، مخاطبان و علاقه‌مندان پیگیری این اثر را ناامید کرد و حالا برآورد اشتباه صاحبان اثر را رفتار مخاطب، مایوس‌کننده‌تر از قبل، آغاز یک سیر نزولی غم‌انگیز را هشداری می‌دهد. فصل بازگشت «زخم کاری» از ضعف‌های زیادی ضربه خورد اما از میان آنها هیچ‌کدام شاید به اندازه کم شدن معمای اصلی در میان جنایت‌ها، سهمگین‌تر نبود. نه تنها از تبلیغات فصل دوم بلکه از همان ابتدای اعلام اقتباسی بودن این فصل از داستان «هملت» روشن بود که قرار است با پایان‌بندی خشن و پرکشتار مواجه باشیم و عنصر جنایت و انتقام در این ماجرا، نقش پررنگی ایفا کنند.

گفته او قرار است در این بخش ۵ فیلم از مستندسازان بین‌المللی به نمایش در بیاید. حمیدی مقدم در بخش دیگری از صحبت‌هایش به شکل ویژه دعوت کرد مخاطبان در این بخش تماشای مستند «اشک‌های غزه» ساخته ویکه لوکه را از دست ندهند. به گفته او این مستندساز نروژی که به خاطر تفکرات ضد صهیونیستی اجازه ورود به غزه را نداشته، با خریداری ۵ دوربین و رساندن آنها به دست ۵ خانواده فلسطینی مستند شاهکاری خلق کرده است. حمیدی مقدم با اشاره به عدم حضور مستندسازان کشورمان در فلسطین از این مستند به عنوان اثری موفق از فیلمسازی که در منطقه بحران نداشته یاد کرد. او همچنین گفت: «ما حتی در مناطق بحرانی نزدیک خودمان فیلم‌هایی با قدرت و موثکافانه نداریم و این یک فقدان است. در واقع فیلم‌های ما گذرا و گزارشی است پس ما درباره موضوع غزه عمدتاً فیلم‌هایی از سایر کشورها برگزیدیم.»

مستند شاخصی از حوادث سال گذشته نداریم

حمیدی مقدم درباره حضور فیلم‌هایی با موضوع حوادث سال گذشته عنوان کرد: «مشاوران ما بدون سبویه‌گیری سیاسی تمام این فیلم‌ها را دیدند. ما می‌توانیم دو فیلم درباره وقایع سال گذشته داریم اما فیلم شاخصی در این حوزه ندیدیم. یکی از مطالبات ما ورود

فیلم‌هایی درباره وقایع اجتماعی پیرامون است اما شاید این فیلم‌ها با هرنگاهی به سال آینده برسد.»

دبیر این رویداد همچنین گفت: «از دوستان امنیتی هم می‌خواهم سعه صدر بیشتری داشته باشند شاید اصلاً چنین فیلم‌هایی ساخته شده و به جشنواره داده نشده باشند اما دوستان باید سعه صدر برای برقراری این گفتمان داشته باشند.» او در پاسخ به سؤالی درباره سینماگران معترض سال گذشته نیز پاسخ داد: «نگاه باز ما به سمت همه فیلمسازان است. فیلمسازان ما مرکز در ارتباط هستند. ما مرکزی هستیم که در حوزه حرف دغدغه‌مند برای کشوریم و درهایمان به روی همه باز است.»

او در بخش دیگری از صحبت‌ها با اشاره به آمار بالای مستندهای اجتماعی متذکر شد: «مهم‌ترین بخش ما برای روایت آنچه که هستیم، فیلم مستند است و مطالبه‌گری، حق خواهی، مبارزه با فساد، خسته نشدن، سخت‌کوشی و... را در فیلم‌های امسال می‌بینیم. انتظار ما از مستندساز اجتماعی نگاه مطالبه‌گر و غیرخنتی است.»

حمیدی مقدم همچنین با اشاره به نمایش مستند حیات وحش به عنوان فیلم افتتاحیه جشنواره از رشد معنادار این آثار و همچنین مستندهای محیط زیستی در جشنواره امسال گفت. به گفته او جشنواره هفدهم با فیلم ماندگار «تاراز» فرهاد ورهرام و با یاد قلمبردار فقید مرضی پورصمدی آغاز خواهد شد.

مطالبه‌گری و عدالت خواهی در بخش شهید آوینی

دبیر هفدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مستند ایران همچنین از گسترده شدن دامنه بخش آوینی گفت و در توضیحات تکمیلی افزود: «فیلم‌های این بخش دیگر صرفاً محدود به گفتمان انقلاب و دفاع مقدس نمی‌شود و اندیشه‌های شهید مرتضی آوینی را در نظر گرفتیم و فیلم‌های مطالبه‌گر و عدالت‌خواه وارد این دسته شدند که در این بین ۷ فیلم مشترک هم با بخش ملی وجود دارد. تدارک پلتفرم اختصاصی نمایش فیلم مستند، حمایت از سینمای مستقل، فروش بلیت و صیانت از آرای مردمی جشنواره، تداوم رویکرد ارکان آنلاین آثار جشنواره، آغاز ارکان سینمای مستند در گروه هنر و تجربه با نمایش «قرار از قصر» به تهیه‌کنندگی حسام اسلامی و کارگردانی احسان عمادی، ایجاد تکثر سلیقه با طرح کشف استعدادهای استانی، حضور در بازارهای جهانی به عنوان مهمترین مؤلفه جریان‌سازی و... از دیگر صحبت‌های حمیدی مقدم در این نشست بود.

ریخته باشد و آنها مجبور شده‌اند به دنبال حل روابط، مدام شخصیتی را بالادست شخصیتی دیگر وارد ماجرا کنند.

هرچند که برخی از این نقاط ضعف در فصل اول سریال نیز دیده می‌شد اما فصل دوم به علت انبوه مشکلات فیلمنامه پر شده از قصیمات اشتباه در ساختار منطقی قصه، رفتارهای خلاف انتظار بدون توجیه در کاراکترها، حجم بالایی از تماس‌های تلفنی برای حل موقعیت، توطئه‌های باورناپذیر و موقعت‌های داستانی اغراق‌شده. تلخ‌تر از همه آن که فصل سوم سریال در پیش است. اگر بر میراث قابل توجه فصل اول، چنین قصه زخمی و مجروحی ساخته شده، باید دید که به‌ویژه آن‌ها می‌توانند با چه شکلی ویزه‌ها، قدرت بیشتر را داشته باشیم. در واقع به نظر می‌رسد فقدان معمای اصلی و معماهای فرعی در سریال، ذهن نویسندگان را هم بهم

وضعیت شخصیت‌پردازی‌ها را آن جایی که درباره هر کدام بررسییم «او واقعاً به دنبال حل روابط، مدام شخصیتی را بالادست شخصیتی دیگر وارد ماجرا کند. یا نامشخص است یا پیوند شکننده‌ای با ماجرا و سایر شخصیت‌ها دارد فرنج‌تر می‌شود. فیلم تلاش می‌کند با استفاده از عنصر موسیقی و در دیالوگ سایر شخصیت‌ها، ورود هر کاراکتر جدید را به شکلی ویزه و قدرتمند نشان دهند. بنابراین سمیرا همان قدر قدرتمند است که سمیرا و طلویی (کامبیز دیرباز) با همان استفاده از ماجرا می‌شوند که فرزندزاده (امیر دژاکام) پانته‌آ (مهراوه شریفی‌نیا)؛ پس از بزرگ کردن مساوی همه شخصیت‌ها عملاً به کوچکی و برابری همه آنها می‌انجامد و معلوم نیست که باید از کدام یک انتظار خرج کردن هوش و قدرت بیشتر را داشته باشیم. در واقع به نظر می‌رسد فقدان معمای اصلی و معماهای فرعی در سریال، ذهن نویسندگان را هم بهم

اشکالات متعدد فیلمنامه و کارگردانی در فصل دوم سریال زخم کاری، مخاطبان و علاقه‌مندان پیگیری این اثر را ناامید کرد و حالا برآورد اشتباه صاحبان اثر از رفتار مخاطب، مایوس‌کننده‌تر از قبل، آغاز یک سیر نزولی غم‌انگیز را هشداری می‌دهد

گزارش

نخستین جشنواره ملی صنایع خلاق فرهنگی عالم محمد(ص) برگزار شد

استادی: هنر مهم‌ترین ابزار برای امتداد مفاهیم دینی است

فرهنگی / نشست خبری نخستین جشنواره ملی صنایع خلاق فرهنگی عالم محمد(ص)، با عنوان رویداد «سکو» روز گذشته ۱۹ آذرماه، با همکاری آستان قدس رضوی و مرکز نوآوری امید، در کارستان بهارستان برگزار شد. در این نشست رسانه‌ای، امین نادری (مدیرعامل مرکز نوآوری امید)، قاسم صادقی بجستانی (دبیر علمی این جشنواره و معاون پژوهش و فناوری دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع)) و محمد جواد استادی (دبیر هنری این جشنواره و رئیس فضای مجازی هنر و رسانه دفتر تبلیغات اسلامی) در خصوص برگزاری این رویداد هنری توضیحاتی ارائه کردند.

قاسم صادقی در این باره اظهار داشت: «جشنواره صنایع خلاق عالم محمد(ص) در سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی تعریف شده و محورهای اصلی آن حول محورهای مورد نیاز آستان قدس رضوی است. این ۵ محور شامل: توسعه و ترویج فرهنگ و اندیشه رضوی، خدمت رضوی، ادب حضور، توسعه بصر هنر و سوغات زائر است که حول قالب بازی و اسباب بازی در پنج شهر بزرگ تهران، قم، اصفهان، شیراز و تبریز برگزار خواهد شد.

رویداد اسکو در تهران حول محور اسباب بازی، قم در خانه اشراق حول محور سوغات زائر، اصفهان سبک زندگی رضوی، شیراز صنایع دستی و تبریز پارک علم و فناوری به عنوان محور شمال غرب کشور انتخاب شده است.» او تصریح کرد: «این جشنواره یک رویداد دو سالانه است که بهمن ماه اختتامیه جشنواره صنایع خلاق خواهد بود و به‌بزرگ‌دگان آن به ترتیب هشت، پنج و سه سکه بهار آزادی تقدیم خواهد شد. ناگفته نماند طرح‌های برگزیده جشنواره به محصولات قابل استفاده تبدیل خواهد شد.»

در ادامه، محمدجواد استادی دبیرهنری این رویداد، با بیان اینکه تقویت گفتمان زیارت‌مأموریت آستان قدس رضوی است و مهم‌ترین ابزار برای ترویج آن بهره‌گیری از زبان هنر است، اظهار داشت: «امروز بهترین زمان برای جاری شدن این گفتمان و ترویج آن در فضای عمومی با زبان فرهنگ و هنر است.»

او افزود: «بهره‌گیری از هنر جنبه‌های متعددی دارد چراکه جهان شعولی و تنوع زبان هنر و مخاطبین وسیع آن موجب شده هنر مهم‌ترین ابزار برای امتداد مفاهیم دینی باشد. به همین سبب توجه به عرصه‌ای با عنوان صنایع خلاق فرهنگی در آستان قدس، مورد توجه قرار گرفته تا بتواند این مفاهیم را با زبان هنر به جامعه عرضه کند.

البته طیف‌های مختلف در دنیا که پذیرای این معنویت هستند هم می‌توانند از آن بهره‌گیرند. براین اساس یکی از فرایندهای جدی این کار صنایع خلاق فرهنگی است که می‌تواند به شعار محوری ما که امتداد اجتماعی زیارت در زیست‌انسان معاصر است، جامه عمل بپوشاند.»

استادی گفت: «در کنار جشنواره صنایع خلاق فرهنگی، فعالیت‌های جانبی هم صورت می‌گیرد مانند برگزاری جشنواره ملی کنجینه مهر چرا که هدف ما کمک به اقتصاد هنر و ترویج مفاهیم دینی با زبان هنر است. لازم به یادآوری است در پایان این جشنواره نمایشگاهی از آثار برگزیده در شهر مشهد برگزار خواهد شد و امیدواریم زمینه‌ای برای عقد قرارداد و تجاری‌سازی این محصولات فراهم گردد.»

امین نادری درباره رعایت حق کپی‌رایت این محصولات فرهنگی عنوان کرد: «کپی‌رایت یک معضل است و در جشنواره‌ها مشکل ایجاد کرده است. البته ما متعهد به طرح افراد هستیم و این تعهد داده می‌شود، ولی به‌هرحال عدم رعایت قانون کپی‌رایت یک چالش برای کسب‌وکار است.»

او درباره صادرات صنایع خلاق گفت: «اگر صنایع خلاق ما به دنیا صادر نشود، شکست آن قطعی است. درحال حاضر تا حدودی بازار کشورهای حاشیه خلیج فارس را به‌دست گرفته‌ایم و حتی محصول به استرالیا، عمان و قطر ارسال می‌شود و این جزو برنامه ویژه ماست و اولویت‌مان حمایت از تیم‌ها برای حضور در خارج از کشور است.»

استادی درباره جشنواره صنایع خلاق و ارتباط آن با فضای دانشگاهی نیز توضیح داد: «در حال حاضر فضای آستان قدس و جشنواره با دانشگاه امام رضا(ع) مرتبط است و در عرصه صنایع خلاق علاوه بر این جشنواره، در حوزه ادبیات به انتشار کتاب هم پرداخته‌ایم. بنابراین در ارتباط با فضای دانشگاه به‌صورت جدی کار را دنبال می‌کنیم و با دانشگاه‌های هنری کشور مرتبط هستیم. داوران از اساتید دانشگاه انتخاب شده‌اند و حداقل ده تا دوازده دانشگاه در این زمینه فعالند.»